

Distriktet i Umeå
Elisabeth Åkerlund, 090-170708

Arbetsmiljöverkets pilotprojekt – plan för utvärdering av projektet

Enligt Arbetsmiljöverkets regleringsbrev för 2011 ska Arbetsmiljöverket senast den 15 februari 2011 lämna en plan för hur utvärderingen av screeningprojektet är tänkt att genomföras.

Regeringen har gett Arbetsmiljöverket ett treårigt uppdrag, att i ett pilotprojekt utveckla och prova så kallad screening (en genomgång av samtliga arbetsställen inom en bransch genom besök) som metod inom Arbetsmiljöverkets tillsynsverksamhet. Screening kommer att provas inom näringsgren 18, den grafiska branschen, på ca 1500 arbetsställen. Valet av bransch har skett efter samråd med arbetsmarknadens parter.

Plan för utvärdering

Utgångspunkten för uppdraget är att utforma en tillsynsmodell som skall kunna användas inom alla typer av verksamheter, med olika arbetsmiljörisker. Modellen ska vara rättssäker, enhetlig och konkurrensneutral. Den ska utformas så att tillsynen bidrar till ökad egenaktivitet hos arbetsgivare. Tillsynen ska vara tidseffektiv med en effektiv administrativ hantering.

Utvärdering av screening är, med hänsyn till ovanstående förutsättningar, tänkt att ske i tre delar. Dels utvärderas modellen för screening som är utarbetad under 2010, dels utvärderas det frågeunderlag som ligger till grund för inspektörens bedömning vid inspektionen och dels utvärderas det informations- och stödmaterial som utarbetas i projektet.

Utvärdering av modellen

En av de utmärkande egenskaperna med screening som metod är att inspektören gör en helhetsbedömning av arbetsmiljön på arbetsstället, samt att denna bedömning dokumenteras. Det innebär att det är möjligt att få en helhetsbild av arbetsmiljön inom branschen.

Genomförda inspektioner kommer därför att utvärderas med hänsyn till resultatet av screeningen, dvs vilka bedömningar inspektörerna gjort. Detta kan sedan jämföras med den bild som fanns av arbetsmiljön inom branschen när projektet startade.

I modellen för screening ingår även att all dokumentation skickas till arbetsstället. Arbetsgivare och skyddsombud får ta del av inspektörens helhetsbedömning. Resultatet av screening skickas, även om Arbetsmiljöverket inte ställt några krav.

För att få en bild av hur de screenade arbetsställena har upplevt inspektionen och screeningen, skickas därför en enkät ut i samband med att resultatet översänds till arbetsgivare och skyddsombud.

Dessa enkäter tar även upp frågan om egenaktiviteterna på arbetsstället i samband med screening. Har modellen för screening inneburit att man på arbetsstället gjort åtgärder innan inspektionen? Exempel på egna åtgärder är till exempel att göra en egen screening, göra riskbedömningar eller åtgärder i arbetsmiljön.

För att få en uppfattning om effektivitet för att genomföra screening jämfört med andra typer av inspektioner följs även fortlöpande tidsåtgången upp.

Utvärdering av fråge- och bedömningsunderlag

I screening finns framtaget ett frågeunderlag med frågor inom alla arbetsmiljöområden som grund för inspektörens bedömning vid screeninginspektionen. Frågeunderlaget finns publicerat på en informationssida för screening på Arbetsmiljöverkets webb, så att enskilda arbetsställen kan få stöd och underlag att göra sin egen screening.

Inom Arbetsmiljöverket görs fortlöpande en utvärdering med deltagande inspektörer om hur frågeunderlaget har fungerat vid inspektionerna. Frågor om detta finns även i de enkäter som skickas ut till besökta arbetsgivare och skyddsombud.

Då screening är en tillsynsmodell som skall kunna användas i alla branscher är det även intressant att få synpunkter från branscher som inte ingår i pilotprojektet. För detta finns en enkät på Arbetsmiljöverkets webb, som riktar sig till arbetsgivare och andra som inte tillhör grafiska branschen men har provat frågeunderlaget.

Utvärdering informations/stödmaterial

Informations- och stödmaterial publiceras fortlöpande på Arbetsmiljöverkets webb. Det är information om screening, hur inspektionen går till samt vilket underlag som används. Stödmaterial för undersökning och bedömning av arbetsmiljön inom grafiska branschen ska också kopplas till informationssidan.

Vid screening informerar och diskuterar även inspektören arbetsmiljön på de aktuella arbetsställena. Detta är en viktig del för att stödja deras eget arbetsmiljöarbete.

Utvärdering av hur dessa informationsaktiviteter fungerat kommer dels att göras genom de enkäter som skickas ut till inspekterade arbetsställen, dels genom frågor på Arbetsmiljöverkets webb till de som besökt informationssidan för screening.

Tidplan för utvärdering

Utvärdering av projektets resultat i sin helhet är planerad att genomföras hösten 2012.

Extern utvärdering

Arbetsmiljöverket samlar in synpunkter genom enkäter till inspekterade arbetsställen samt enkäter på Arbetsmiljöverkets webb från övriga branscher. Det är dock vissa svårigheter att få in svar på dessa enkäter. För att säkerställa underlaget för utvärderingen är projektets bedömning att Arbetsmiljöverkets interna utvärdering behöver kompletteras med en extern utvärdering. Inom ramen för projektet finns dock inte några medel reserverade för detta. En försiktig bedömning är att en extern utvärdering kommer att kosta 1,2 miljoner kronor.